

Kitabu cha Danieli - Namba Mia Moja na Arobaini

A Nsilikani ya Nsuka: Kusolola Polele Mosala ya Eliya Liboso ya Mokolo ya Nkolo

Jeff Pippenger
2024-03-16

약속된 구약성경의 마지막 말씀은, 크고 두려운 여호와의 날이 이르기 전에 엘리야가 올 것이라는 것이다.

Mwibuke amategeko ya Mose umugaragu wanjye, ayo namutegetse i Horebu ku bw'Abisirayeli bose, hamwe n'amategeko n'ianza. Dore, nzabohereza Eliya umuhanuzi mbere y'uko haza umunsi ukomeye kandi uteye ubwoba w'Uwiteka; kandi azagarura umutima wa ba se ku bana babo, n'umutima w'abana ku ba se, kugira ngo ntazaza ngo nkubite isi umuvumo. Malaki 4:4-5.

Eliya ari we uze mbere y'"umunsi ukomeye kandi uteye ubwoba w'Umwami," ni intumwa y'umuntu ku giti cye, kandi ni n'umuryango ujyanye n'ubutumwa iyo ntumwa itangaza. Bityo rero, Eliya woherejwe ni ba bihumbi ijana na mirongo ine na bine batarya urupfu, nk'uko Enoki na Eliya babigereranya. Abo ni bo bazamurwa nk'ikimenyetso ku itegeko ryo ku Cyumweru rigiye kuza vuba.

Eliya wa siku ya mwisho aliwakilishwa pia na Yohana Mbatizaji, lakini Yohana hakuwawakilisha wale mia moja na arobaini na nne elfu. Yeye aliwawakilisha wale wanaojiunga na vuguvugu hilo na kuikubali ujumbe wa mjumbe wa siku ya mwisho, ambao kisha huuawa na upapa katika saa ya msukosuko wa sheria ya Jumapili unaoanza kwa sheria ya Jumapili iliyo karibu kuja na kuishia Mikaeli asimamapo, na upapa kufikia mwisho wake pasipo mtu wa kuusaidia.

Elija awonekera pa Phiri la Karmeli, ndipo Yohane awonekera m'nyumba ya phwando la Herode. Mboni ziwiri za m'mbiri zimenezo zidziwitsa magulu awiri a anthu a Mulungu a masiku otsiriza oimiridwa m'chaputala chachisanu ndi chiwiri cha Chivumbulutso. Anthu zikwi zana limodzi ndi makumi anayi mphambu zinayi ndi khamu lalikulu zikugwirizana ndi Phiri la Karmeli ndi phwando la tsiku lobadwa la Herode. Mizere iwiri ya ulosi imeneyo imapereka malo olimba ofotokozera kuti zizindikiridwe mosamala zigawo za mutu wachisanu ndi chitatu, umene uli wa mitu isanu ndi iwiri ya m'Chivumbulutso 17, ndi tsatanetsatane wokwanira wa ulosi wofotokoza momveka bwino momwe ndi chifukwa chake pulezidenti wotsiriza, amene ali pulezidenti wachisanu ndi chitatu amene ali wa asanu ndi awiriwo, amakhala wolamulira mwankhanza wamkulu wa United States m'zosuntha zomaliza za ufumu wachisanu ndi chimodzi wa ulosi wa m'Baibulo.

Di qanûna Yekşemê de, yekîtiya sêali tê pêkanîn.

“Papalaka muñu go lawa ka lela Dii ilá tánga ndáxnúu tsa, tsa’a nchiñu ña’an de, ña’a táchi yo kuu savi yivi yo kuu kuxiín nde’e ña’a tu’un ndakuaá. Kuee Protestantism kuu ndáka nda’a de yáa ini yavi ka’nu ña’a ka’an ña Roman power, kuee de kuu sáa nda’a de yáa siki nuu yavi ña’a ka’an ña Spiritualism, kuee, nuu nda’a ña’an uni ña’a yó, nchiñu yo kuu sátu’un de nduu ini tu’un ña Constitution de kuaa ña uu gobierno protestante ndí republican, ta kuu sáa de yáa ña ka propagá falsedades ta engaños papales, jini yo kuu ka’an ña tiempo va’a saa ndixe’e Satanás ña maravillosamente, ta ña fin íyó yachi.” Testimonies, volume 5, 451.

Ndzi hambeta ndzi vula leswaku eka xifaniso lexi ku ni nxaxamelo, naswona nxaxamelo wolowo i nhlokomhaka ya rito leri huhuteriweke. I xiendlakalo lexi humelelaka hi nkarhi wa xileriso, lexi hi ndlela yin’wana xi nga xiendlakalo xin’we ntsena, kambe entiyisweni i nxaxamelo wa swiendlakalo leswi lulamisiweke hi vukheta swinene. Hi nkarhi wa “xileriso” United States yi tshika ku va mfumo wa vuntlhanu na wun’we wa vuprofeta bya Bibele, leswi vulaka leswaku hi kona laha mfumo wa vunkombo wu sungulaka kona, kambe mfumo wa vunkombo wu pfumela ku nyika mfumo wa wona eka xivandzana. Loko muprofeta wa mavunwa a hluriwa, dragona yi teka xiyimo xa yona, kutani hi ku hatlisa yi nyika hafu ya mfumo wa yona eka xivandzana.

Pa Mlima Karmeli, kulikuwa na manabii mia nne na hamsini wa Baali, na pia manabii mia nne wa Ashera waliokuwa Samaria wakila mezani pa Yezebeli.

이제 그런즉 사람을 보내어 온 이스라엘을 갈멜 산으로 내게 모으고, 바알의 선지자 사백오십 명과 아세라의 선지자 사백 명, 곧 이세벨의 상에서 먹는 자들을 모으라.
열왕기상 18:19.

انمت كمن؛ تاكد ىراى كه ىكوكان كهو لئىمراك ىخاش رس ىكهو نوبوور مبوور اىلىئى
ىهوئى رس هل ووب كه ىكوكان مك ش هوئى اهوره و كل لب، ووب من ىق هتسار ىادوخ ئك ىهوئى ىراى سرپ
ووب من ىق هتسار ىر م م غنپ ئك.

Awo Eliya ka ko awon eniyàn náà pé, Èmi, àní èmi nìkan soṣo, ni mo kù sílè gégé bí wòlìi Olúwa; ṣùgbòn àwọn wòlìi Baali jẹ ọ̀dúnrún m̀érinlélógórin [450] ọ̀kúnrin. 1 Ọba 18:22.

Elia mu ikimazi c’ishikanwa ciwe cari kimarwe n’umuriro wavuye mw’ijuru, aca yica n’amaboko yiwe bwite ba bahanuzi ba Baali amajana ane na mirongo itanu.

Elia akawaambia, Wakamate manabii wa Baali; asitoroke hata mmoja wao. Wakawakamata; naye Elia akawatelemsha mpaka kijito cha Kishoni, akawaua huko. 1 Wafalme 18:40.

Baal ulikuwa mungu wa kiume wa uongo, na wale manabii mia nne wa shamba takatifu, ambao walikuwa bado pamoja na Yezebeli, wakila mezani pake katika mji wa Samaria, walikuwa manabii wa mungu wa kike, Ashtarothi. Mungu huyo wa kike alinusurika katika machinjo ya Eliya dhidi ya manabii wa Mlima Karmeli.

“Vanhu va pa gomo vanozvikotamisa pasi nokutya nokushamiswa pamberi paMwari asingaoneki. Havagoni kutarisa moto wakajeka, unopedza, wakatumwa uchibva Kudenga. Vanotya kuti vachapedzwa mukutsauka kwavo nezvivi zvavo. Vanodanidzira nenzwi rimwe, rinonzwika pamusoro pegomo, uye rinodzokorora kumapani ari pasi pavo nokujeka kunotyisa, vachiti, ‘Jehovha, ndiye Mwari; Jehovha, ndiye Mwari.’ Pakupedzisira Israeri amutswa uye

anyengerwa haachisiri. Vanoona chivi chavo uye kuti vakanyadzisa Mwari zvikuru sei. Kutsamwa kwavo kunomutsirwa vaprofita vaBhaari. Nokutya kunotyisa, Ahabhu navaprista vaBhaari vakaona kuratidzwa kunoshamisa kwesimba raJehovha. Zvakare kunonzwika, namashoko omurayiro anovhundutsa, inzwi raEriya kuvanhu richiti, 'Batai vaprofita vaBhaari; ngakurege kuva nomumwe wavo anopunyuka.' Uye vanhu vakanga vagadzirira kuteerera shoko raEriya. Vakabata vaprofita venhema vakanga vavanyengera, vakauya navo kurukova Kisiyoni, uye ipapo Eriya, noruoko rwake amene, akauraya vaprista ava vainamata zvifananidzo." Review and Herald, October 7, 1873.

Karimeli Gama imanisha sheria ya Jumapili iliyo karibu kuja katika Marekani. Ndipo bendera ya wale mia moja arobaini na nne elfu (waliowakilishwa na Eliya), huinuliwa. Hapo ndipo pembe ya Kiprotestanti ya kweli hudhihirishwa waziwazi kwa kulinganishwa na pembe bandia ya Kiprotestanti, aliye katika Samaria, akila chakula cha Yezebeli. Hapo ndipo pembe ya Kirepublican ambayo ilikuwa imekuwa pembe ya kanisa na serikali vyote viwili kuelekea Karimeli Gama hufikia mwisho wake kama ufalme wa sita wa unabii wa Biblia. Basi kinachobaki ni Ahabu, na taifa lake la namna kumi, na Yezebeli, ambaye amekuwa akijificha katika Samaria, huku akila pamoja na Waprotestanti waasi-imani. Ufalme wa sita umekamilika, na ndipo mvua huja bila kipimo.

Ku mabingwa ya siku ya kuzaliwa ya Herode, Eliya, akiwakilishwa na Yohana Mbatizaji, yumo gerezeni mwa Warumi, akingoja ukombozi au mauti. Hakuna manabii wa Baali wa kutekeleza ngoma ya udanganyifu, ila Salome tu, binti ya Yezebeli. Herode na rafiki zake wa kifalme wamelewa kwa divai ya Babeli, kwa maana siku yake ya kuzaliwa nayo inawakilisha sheria ya Jumapili, na mataifa yote yakaanza kuinywa divai ya Babeli tarehe 11 Septemba 2001, muda mrefu kabla ya sheria ya Jumapili iliyo karibu kuja.

Na baada ya hayo nikaona malaika mwingine akishuka kutoka mbinguni, mwenye mamlaka makuu; nayo dunia ikaangazwa na utukufu wake. Akalia kwa nguvu kwa sauti kuu, akisema, Babeli mkuu ameanguka, ameanguka, naye amekuwa maskani ya pepo, na ngome ya kila roho mchafu, na kizimba cha kila ndege mchafu na achukiwaye. Kwa maana mataifa yote wamekunywa divai ya ghadhabu ya uasherati wake, na wafalme wa dunia wamefanya uasherati pamoja naye, nao wafanya biashara wa dunia wamepata utajiri kwa wingi wa anasa zake. Ufunuo 18:1-3.

Mavhesi mararu aya atandenuhiwira pa New York, matora mawiri, pakakandwa pasi nokubata kwaMwari.

وائی یہرومگ یلٹوپمش مہ تئبہد کرویویں موودنایہگار نم مک تئد ہیسیق وہی ہکونہ ایائی“
یہناروہگ انیب وہی درکہد مریس کئتاک، مووتوگ نم. مووتوگہن موہی زیگرہہ نم؟ موہتئردرسب
ؤب تئتسہہ ناندزی کئتاک نہدہدوور ناکہکانسرت نہمیدی نہچ، رہمؤن مہ رمؤن، ناردزاسد یومل
واومت 18:1-3 ندرکارکشائی یناکہشو اسوہی! تئئنٹلوجب کانسرت یکہی مویش مہ یومز یوہی
نم مالہب. یومز رس متئد مک یومل ہیومہندرکدادگائی ندرکارکشائی یہڈرہ یشب یواومت. نہبہد
منازدہ منموہی انہت، کرویویں رس متئد یچ یومہب تہرابس ہی ین متبئیات یکہی یکانوور چہ
نئردنئخوورہد ادوخ یزئہ یندنارہگلہہ و نارئگرہو یؤہب یومل یہناروہگ انیب وہی کئژورہک
،موہنڈرہی نہیال مل شو کہی. ہیہہ ادناہیج مل یراکنارئوہک منازدہ، موارد مئپ یکہی یکانوورہل

هك نهدهدوور كئئناكهنمىد. نهكهدهناروهگ و مبهق مزاس مهئ و ،وهئ يزئهبه ب يزئهل تسدهكهئ
Review and Herald, July 5, 1906. ”هئموهردهمئئئىن دركلئاهخئان اوت هل ناهكههئىكانسرت

Law ya Sande ya bino kwiza mosika te elakisami na mongongo ya mibale ya Emoniseli mokapo ya zomi na mwambe, mpe yango ezali komonisa Ngomba Karmeli ya Ahaba, mpe feti ya mokolo ya mbotama ya Herode. Herodiase, oyo azali mpe Jezabele, azali te wana na feti ya molangwa ya Herode, kaka ndenge Jezabele azalaki kozanga na Ngomba Karmeli. Kino na law ya Sande, basilaki kobosana ye na boumeli ya bambula ntuku nsambo ya elilingi ya bokonzi ya nyama ya mabele, bokonzi ya motoba ya esakweli ya Biblia. Tango Jezabele azwaki mpota na ye ya koboma na 1798 mpe 1799, bokonzi ya motoba (Etazini ya Amerika) ebandaki eleko na yango lokola bokonzi ya motoba ya esakweli ya Biblia. Tango bokonzi ya motoba esili, bongo azongi mpe abandi koyemba banzembo na ye mpe kosala pite ná bikólo nyonso ya mabele.

2001 ىربماتپس ى 11 هل وارکئىنئىشئپ ىكهئىهئش مبه وهئ ىبارمش و ىراکانئى ىناکهنارمت
هک 538 ات 508 ناوئىن ىهلئاس ىس وهئ کمو ،ووب ىراکهءامئى ىهوام اهنمت وهئ مالئهب ،درکئپ ىتسده
ئىنشئناش کئئاک ،مهمهشكهئ ىسئىشئپ اتهه .بترگرمو ىتختهت وهئ هک راج مهكهئ ،ووب اردن اون
ادنئسخرهههوائىهل ىانحؤى اءملئاخ وهل .ووب هواراش اءمرئىاس هل وهئ ،ئئررؤوهك ىلئى ىتسده مبههشمش
تاكهء نءرم نئى نووب راگزر نئى ىئر هواچ ،هوارههگن وهئ ىهكهنادنئى هل

हेरोद और उसके कुलीन मतिर बाबुल की दाखमधु से मतवाले थे, जब हेरोदयिास (ईज़ेबेल) की पुत्री सलोमी ने अपना अत्यन्त मोहमयी नृत्य किया, और हेरोद ने अपनी कामुक और रक्तसंबंध-वरिद्ध अभलिषाओं को प्रकट किया। वह अपनी सौतेली पुत्री के लैगकि प्रलोभनों से पूर्णतः मोहित हो गया, और उसे अपने राज्य का आधा भाग तक देने की प्रतज्ञा की।

Alipoifika siku iliyo mwafaka, Herode alipofanya karamu siku ya kuzaliwa kwake kwa wakuu wake, na majemadari, na watu mashuhuri wa Galilaya; na binti yake huyo Herodia alipoingia, akacheza, akampendeza Herode na wale walioketi pamoja naye, mfalme akamwambia yule kijana mwanamke, Niombe cho chote utakacho, nami nitakupa. Naye akamwambia, Lo lote utakaloniiomba, nitakupa, hata nusu ya ufalme wangu. Naye akatoka, akamwambia mama yake, Niombe nini? Naye akasema, Kichwa cha Yohana Mbatizaji. Naye akaingia mara ile kwa haraka kwa mfalme, akaomba, akisema, Nataka unipe sasa hivi katika sinia kichwa cha Yohana Mbatizaji. Mfalme akahuzunika sana; lakini kwa ajili ya kiapo chake, na kwa ajili yao walioketi pamoja naye, hakutaka kumkatalia. Mara mfalme akamtuma askari wa walinzi, akaamuru kichwa chake kiletewe; naye akaenda, akamkata kichwa gerezeni, akakileta kichwa chake katika sinia, akampa yule kijana mwanamke; na yule kijana mwanamke akampa mama yake. Marko 6:21–28.

Ishwi rya mbere rya Ibyahishuwe igice cya cumi n’umunani ryumvikanye ku wa 11 Nzeri 2001, kandi ishwi rya kabiri ryumvikana ku itegeko rya vuba rizaza ryo ku cyumweru. Mu mateka ahagarariwe muri Yohana igice cya gatandatu, ishwi rya mbere ryo mu 2001 ryari ijwi rya Kristo abwira abigishwa Be ko bagomba kurya umubiri We no kunywa amaraso Ye, kuko Yari Umugati nyakuri w’Ijuru. icyo gihe cyatangiriye i Galilaya kandi kirangirana no kwezwa kw’abigishwa Be bamuvuyemo muri Yohana igice cya GATANDATU, umurungo wa MIRONGO ITANDATU N’ITANDATU. Ayo mateka yatangiriye i Galilaya n’ikigeragezo cyerekeye indyo, kandi arangirira ku ishyirwa mu bikorwa ry’ikimenyetso cy’inyamaswa, nk’uko bigereranywa

n’umubare w’izina rya papa, ari wo GATANDATU, GATANDATU, GATANDATU. Galilaya bisobanura “ahantu ho guhindukira,” kandi ku wa 11 Nzeri 2001 hari “ahantu h’ihindukiro” h’ubuhanuzi (Galilaya), kandi umunsi mukuru w’amavuko ya Herode wari ufatanyije n’ubuyobozi bwa Galilaya. Ijwi ritangira ryo mu Ibyahishuwe igice cya cumi n’umunani, n’ijwi rirangiza ryo mu Ibyahishuwe 18, byombi bihagarariwe na Galilaya, ari ho hantu h’ihindukiro.

“Mu mateka y’ibihe byahise harimo amasomo akwiriye kwigishwa; kandi abantu bahamagarirwa kuyitaho, kugira ngo bose basobanukirwe yuko Imana ikora muri iki gihe ikurikije umurongo umwe nk’uwo yahoranye iteka. Ukuboko kwayo kugaragarira mu murimo wayo no mu mahanga no muri iki gihe, nk’uko kwahoraga kugaragara uhereye igihe ubutumwa bwiza bwabanje kwamamazwa kuri Adamu muri Edeni.

“Ku nã periodi kar aturning pointi in istoriya de nasyoni et de eklesia. In providensia de Deo, cuando ta differenti crisi ta yega, la luz pa ese tempo ta dadu. Si e ta risibidu, tin progreso spiritual; si e ta rechasá, dekadensia spiritual et naufragio ta sigui. Señor, den Su Palabra, a revelá e obra agresivo di evangelio manera cu el a ser llevá adelante den pasado, et lo ta ser den futuro, asta e konflikto final, cuando agensianan satanásiko lo haci su último movimiento maravioso.” Bible Echo, August 26, 1895.

Galilea hi 2001, i Galilea hi Zakon ya Siku ya Jumapili iliyo karibu kuja, vinatambulisha wakati nuru ya mvua ya masika ya mwisho inapomiminwa. Mwaka 2001 kulikuwa na umiminiko wa kipimo, lakini katika sauti ya pili humiminwa bila kipimo, kama inavyowakilishwa na umiminiko mkuu sana baada ya Eliya kuwaua manabii wa Baali, jambo lililotukia katika sherehe ya siku ya kuzaliwa ya Herode. Siku ya kuzaliwa ya Herode inatambulisha kuzaliwa kwa ufalme wa saba wa unabii wa Biblia, ambao hufuata mara moja kifo cha ufalme uliotangulia. Marekani ilianza kutawala mwaka 1798, katika kifo cha ufalme wa tano, na katika kifo cha manabii wa Baali, siku ya kuzaliwa ya ufalme wa saba imewadia. Ufalme huo wa saba unawakilishwa na ufalme wa kaskazini wa Ahabu wenye sehemu kumi, na na Herode, mwakilishi wa ufalme wa kaskazini wenye sehemu kumi wa Rumi ya kipagani.

Na pembe kumi ulizoziona juu ya yule mnyama, hao watamchukia yule kahaba, nao watamfanya ukiwa na uchi, nao watakula nyama yake, na kumteketeza kwa moto. Kwa maana Mungu ametia mioyoni mwao kuyatimiza mapenzi yake, na kuwa na nia moja, na kuupa ufalme wao yule mnyama, hata maneno ya Mungu yatimizwe. Na yule mwanamke uliyemwona ni mji ule mkuu, wenye kuwatawala wafalme wa dunia. Ufunuo 17:16–18.

Herode akubali kutimiza kiapo alichompa Salome, na kumpa kichwa cha Yohana, na kiapo chake kiliwakilishwa kuwa ni hadi nusu ya ufalme wake. Wafalme kumi wa Umoja wa Mataifa, ijapokuwa wanamchukia yule kahaba, wanakubali kuutoa ufalme wao wa saba kwa kile kichwa cha nane, ambacho ni cha vile vichwa saba vilivyotangulia. Wanakubali ufalme uliojengwa juu ya muungano wa Serikali ya ulimwengu wote, ikiunganishwa pamoja na Kanisa lake la ulimwengu wote. Lakini ndoa hiyo ni ndoa ya Kilatini, si ndoa ya Kiingereza, kwa maana ndoa yao inawakilishwa na “mwanamke” anayetawala “juu ya wafalme.” Katika ndoa ya Kilatini jamaa hubaki na jina la ukoo la mwanamke, si la mwanamume, na jina la ndoa hii ya aina mbili ni sehemu muhimu ya simulizi ya kinabii.

“Mahanga na vatavala na matanitu kei ira na kovana sa vakacolata vei ira na ivakatakilakila ni meca i Karisito, ka ra sa vakatakarakarataki me ra na gata levu sa lako me valuti ira na yalosavasava—ira era muria na vunau ni Kalou ka taura tiko na vakabauti Jisu.” Testimonies to Ministers, 38.

Tukhende mu maaso n’okusoma kuno mu kiwandiiko ekiddako.

Izaya, mwana wa Amози, neno aliloona kuhusu Yuda na Yerusalemu. Tena itakuwa katika siku za mwisho, ya kwamba mlima wa nyumba ya Bwana utawekwa imara juu ya vilele vya milima, nao utainuliwa juu kuliko vilima; na mataifa yote yatamiminika kuuja. Na watu wengi wataenda na kusema, Njoni, twendeni juu mlimani kwa Bwana, katika nyumba ya Mungu wa Yakobo; naye atatufundisha njia zake, nasi tutatembea katika mapito yake; kwa maana katika Sayuni itatoka sheria, na neno la Bwana katika Yerusalemu.... Na katika siku hiyo wanawake saba watamshika mwanamume mmoja, wakisema, Tutakula chakula chetu wenyewe, na kuvaa mavazi yetu wenyewe; ila na tuitwe kwa jina lako, ili aibu yetu iondoke. Katika siku hiyo chipukizi la Bwana litakuwa zuri na la utukufu, na matunda ya nchi yatakuwa bora na ya kupendeza kwa hao waliopona wa Israeli. Tena itakuwa, ya kwamba yeye aliyebaki katika Sayuni, na yeye aliyesalia katika Yerusalemu, ataitwa mtakatifu, naam, kila mmoja aliyeandikwa miongoni mwa walio hai katika Yerusalemu: hapo Bwana atakapokuwa ameosha uchafu wa binti za Sayuni, na kuisafisha damu ya Yerusalemu kutoka katikati yake kwa roho ya hukumu, na kwa roho ya kuteketeza. Isaya 2:1–3, 4:1–4.